

Voorlichtingsavond van Mulder Agro 'Boer moet bodem koesteren'

door: Dictus Hoeksma

KOLLUMERZWAAG - De boeren moeten leren anders met de bodem om te gaan want daar moeten ze het juist van hebben. De laatste 25 jaar zijn ze de bodem een beetje vergeten waardoor er zich nu tal van gezondheidsproblemen voordoen. Microbioloog Dave Rensman pleitte ervoor om terug te gaan naar een meer natuurlijker landbouw want dat is in zijn ogen de enige goede oplossing.

Inclider drs. Dave Rensman dacht voor een paar boeren te moeten spreken maar moest constateren dat de zaal in 'De Trije Doarpen' te Kollumerzwaag afgeladen vol zat. Blijkbaar was het onderwerp van de voorlichtingsavond van Mulder Agro wel in trek. De avond stond in het teken van de kleinste eenheden van leven die de grootste richting bepalen; de micro-organismen. Microbioloog Rensman uit Sittard, winnaar van de DSM milieutechnologie prijs 1996, is werkzaam in de bodemsanering en weet beroepshalve waartoe de minuscule wezentjes tot in staat zijn.

"De bodem is het grootste laboratorium ter wereld maar we weten er nog steeds ontzettend weinig van. De grond zit boordevol micro-organismen en deze bacteriën zijn van groot belang voor

het hele ecosysteem in de bodem. De bacteriën maken onafbrekbare stoffen aan, wat wij kennen als humus. Het humus is het voorraadvat van de bodem dat alle voedingsstoffen maar ook water vasthoudt. Een kilogram humus houdt vier liter vocht vast, het is dus net een spons", aldus de Limburger.

Op veel bedrijven is het humusgehalte de laatste 25 jaar dramatisch gezakt. Volgens de microbioloog is dat veroorzaakt door de vele bespuitingen en het kunstmeststrooien. In de VS is het in sommige gebieden al zo erg dat er helemaal geen bacterieleven in de grond meer is waardoor de oogstresten die op het land achterblijven niet verteerd worden. Verbranden rest dan als enige mogelijkheid om het kwijt te raken.

Een veerkrachtige bodem is een teken van een gezonde bodem, wat melkveehouder Henk Mollenhorst uit Den Ham kan beamen. Hij gebruikt al een jaar of vijf 'Effectieve Micro-organismen' kortweg EM genaamd. Dit in Japan ontwikkelde product zorgt voor een beter bacterieleven in de bodem. Het humusgehalte is sinds die tijd gestegen van drie naar acht procent wat zich uit in een beter bewortelde graszode en een grond die veel minder slempgevoelig is geworden. Het drastisch verlagen van de kunstmestgift blijkt hierdoor geen enkele invloed op de grasop-

brengst te hebben terwijl dat volgens de heersende theorieën wel zo zou moeten zijn. Wieger Sikkema van de Wouddijk onder Westergeest is evenzo een enthousiast gebruiker van EM. Hij is kort geleden samen met fouragehandelaar Theo Mulder naar de zesde EM-conferentie in Pretoria in Zuid-Afrika geweest. Het was een bonte verzameling van veertig nationaliteiten en evenzoveel verhalen. Pittig maar heel interessant, noemde de veehouder het congres. "Wij denken altijd maar dat we met de Nederlandse landbouw in alles vooroplopen en dat de rest er maar een beetje achteraan sukkel maar ik weet nu wel beter".

Voor de 'armere' landen wordt genetische manipulatie gezien als dé oplossing van alle problemen. Dave Rensman is daar huiverig voor. Hij ziet hetzelfde gebeuren als wat zich met antibiotica voordoet. Steeds meer bacteriën worden resistent tegen antibiotica waardoor er steeds nieuwe en lastiger problemen ontstaan die zich steeds moeilijker laten oplossen. "We moeten stapje voor stapje terug naar een meer natuurlijker landbouw waardoor je gezondere dieren krijgt die minder afhankelijk worden van geneesmiddelen. De natuur werkt volgens heel simpele principes maar daar moet je als boer wel naar werken".